

[Industriministeren]

get for værdiansættelsen er de officielt noterede kurser for obligationerne.

Idet jeg henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til folketingets velvillige og hurtige behandling.

Boligministeren (Erling Olsen):

Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om indeksregulerede realkreditlån.

(Lovforslag nr. L 81).

Forslag til lov om offentlig støtte til indeksfinansieret boligbyggeri og om ændring af lov om boligbyggeri.

(Lovforslag nr. L 82).

Begge disse forslag er led i den finansieringsreform, som skal sætte skub i byggeriet og gøre landbrugsproduktionen rentabel.

Dette skal ske ved at sætte renten ned, og det kan man gøre ved at lade lånene blive værdifaste.

Derfor foreslås det at indføre indeksslån til landbruget og byggeriet efter retningslinjer, som nærmere beskrives i bemærkningerne til de to lovforslag. Men lad mig her trække nogle hovedlinjer op:

Ejerboligbyggeriet, som nærmest er gået i stå, skal i gang igen.

Dette skal ske ved at give ejerboligbyggeriet mulighed for at optage 25-årige indeksslån op til den nuværende realkreditlånegrænse på 80 pct. af ejendommens kontantværdi.

Indeksslåne skal have en pålydende rente på 2½ pct., og de skal kunne købes og sælges på det åbne marked. Det skal bl.a. gennem aftaler med pensionskasser og andre institutionelle obligationskøbere sikres, at der opnås en betydelig efterspørgsel efter de indekserede obligationer.

Indeksslåne til ejerboliger skal være seriøse. Det betyder, at afdragene skal være lige store i hvert af de 25 år, de løber, dvs. 4 pct. af den indeksregulerede hovedstol.

Både restgæld og rentebetalinger indeksreguleres efter nettoprisindeks. Dette gælder såvel for kreditor som for debitor.

I overensstemmelse med allerede gældende regler er indekstillaegget til restgælden hverken fradragsberettiget hos debitor eller skattepligtigt for kreditor.

Rundt regnet vil bruttoydelsen på et 25-årigt indeksslån i dets første år falde til cirka en tredjedel af den tilsvarende ydelse for et traditionelt 30-årigt realkreditlån, afhængigt af skatteprocenten. Nettoydelsen vil derimod »kun« halveres. Dette hænger sammen med, at de offentlige kasser også får en gevinst, fordi rentefradragene bliver mindre.

For *det almennyttige boligbyggeri* skal overgangen til indeksfinansiering sænke første års ydelse på realkreditlåne efter fradrag af rentesikring med ca. 20 pct.

Derudover skal beboerindskuddene sænkes fra 3 til 2 pct. af bebyggelsens opførelsesomkostninger.

Det skal sikres, at beboernes udgifter til ydelsen på realkreditlåne i kroner og øre højst stiger med tre fjerdedele af den procentvise stigning i nettoprisindekset. Hvis lønningerne skulle stige mindre end reguleringspristallet, bruges et lønindeks i stedet. Dette er den såkaldte reallønsgaranti.

Der kan være grund til kort at opridse dele af teknikken i denne finansieringsordning for *det almennyttige boligbyggeri*.

Lad mig starte med at nævne, at det offentlige som hidtil skal indskyde en grundkapital. Det betyder, at staten fortsat må betale 17 pct. og kommunerne 6 pct., i alt 23 pct., af opførelsesomkostningerne.

Da beboerindskuddene nedsættes fra 3 til 2 pct., må realkreditinstitutterne herefter udlåne ikke 74, men 75 pct. til byggeriet.

Rentesikringen, hvormed staten i dag dækker forskellen mellem 6 pct. og markedsrenten på ca. 20 pct., dvs. 14 pct., ændres til en egentlig rentebetaling. Staten skal simpelt hen betale hele det indekserede rentebeløb på 2,5 pct., og det skal den gøre i hele lånets løbetid.

Rentebeløbene betales direkte af statskassen til realkreditinstitutterne. *Det almennyttige byggeri* skal alene betale afdragene på indeksslåne.

Afdragsprofilen, dvs. afdragernes størrelse år for år, indtil lånet er afviklet, fastsættes således, at beboernes bidrag til ydelsen på indeksslånet starter 20 pct. under den nuværende ydelse på traditionelle lån. De kommende års afdrag fastsættes så under hensyn til den ovenfor beskrevne tre fjerdedeles regel med reallønsgaranti.

Det centrale er imidlertid, at afdragernes størrelse vil afhænge af den fremtidige pris-

[Boligministeren]

og lønstigningstakt. Ved en 9 pct. inflation bliver afdragsperioden 26,5 år. Afdragsperioden forkortes til 23 år, hvis inflationen kun bliver 4 pct., og forlænges til 32 år, hvis inflationen bliver 14 pct. om året.

Andelsboligerne skal have indekslån op til 80 pct. af opførelsesomkostningerne og på samme vilkår som det almennyttige byggeri. Derimod skal de ikke have grundkapitaltilskud.

For *ungdomsboligerne* tænkes grundkapitaltilskuddet hævet fra de nuværende 26 pct. til 50 pct. og resten finansieret med indekslån efter den almennyttige model.

Med de nuværende rammer for ungdomsboligbyggeriet skulle dette kunne sikre en husleje på 650 kr. pr. måned uden varme. Varmeudgiften går formentlig så nogenlunde op med en boligsikring på 15 pct. af de 650 kr.

Det bemærkes i denne forbindelse, at ungdomsboligrådet har sat nogle spørgsmålstejn ved de nuværende rammer og indledt en spændende debat om kravene til fremtidens ungdomsboliger. Jeg ser frem til, at denne debat føres ind i folketingets boligudvalg.

For *byfornyelsesarbejderne*, som indtil videre må finansieres efter saneringslovens regler, vil overgangen til indekslån efter den almennyttige model få to væsentlige ændringer til følge.

Den ene vedrører overgrænsen for den husleje, der kan fastsættes. Den moderniserede bolig må som bekendt ikke koste mere end en tilsvarende bolig i et almennyttigt nybyggeri under skyldigt hensyn til kvalitetsforskellen. Og når lejen i almennyttigt nybyggeri sænkes som følge af finansieringsreformen, må overgrænserne for lejen i det moderniserede byggeri følge med.

Dette kan som den anden væsentlige ændring give anledning til større saneringstab, som det offentlige må dække. Men sanerinstabene begrænses i øvrigt af den billigere finansiering af moderniseringsarbejderne.

Indeksfinansieringens virkninger på *de offentlige finanser* er umiddelbart nogle mærkbare besparelser.

For det støttede byggeri vil overgangen til indeksfinansiering betyde en besparelse på rentesikringen på små 400 mill. kr. Dette beløb vil rundt regnet modsvare det offentliges merudgifter til grundkapital og rentebetaling-

ger ved den foreslåede udvidelse af det støttede byggeri med 1.000 almennyttige boliger, 1.000 boliger i det almennyttige byggeri specielt indrettet for ældre og handicappede, 300 andelsboliger og 2.000 ungdomsboliger.

For ejerboligernes vedkommende vil der i kraft af den lavere rente ske en reduktion af rentefradragene. Hvor store beløb det kan dreje sig om, er svært at sige, men mon ikke det offentlige herigennem kunne spare nogle hundrede millioner kroner?

Hertil kommer, at den større byggeaktivitet vil forbedre de offentlige finanser i kraft af sparet arbejdsløshedsunderstøttelse, større indtægt af byggemomsen og et højere skatte- og afgiftsprovener i øvrigt.

Med den højere byggeaktivitet skabes der baggrund for øgede erhvervsinvesteringer i øvrigt. I denne forbindelse skal det nævnes, at også erhvervenes nyinvesteringer vil kunne indeksfinansieres i det omfang, der optages realkreditlån hertil.

Indekslånene vil imidlertid have en særlig interesse for *landbruget*, hvor lovforslaget også åbner mulighed for at erstatte dyre, traditionelle lån med indekslån ved en såkaldt refinansiering.

Af hensyn til køberne af indekslånene har regeringen ment, at kreditors rente- og afdragsbetalinger skal reguleres på samme måde for alle indekslån, dvs. efter nettoprisindekset. Men af hensyn til debitorerne i landbruget mener regeringen, at det vil være nødvendigt at regulere låntagerens betalinger efter et indekstal, der tager særligt hensyn til landbrugets specielle forhold.

Da de to prisindekser kan udvikle sig forskelligt, regnes der i lovforslaget med, at landbrugets debitorer ud over renten skal betale et reguleringsbidrag til en fond, som træder til og udligner eventuelle forskelle imellem betalingerne i henhold til de to indekstal. Skulle fonden ikke være tilstrækkelig, foreslås det, at staten træder ind.

Det nærmere indhold i refinansieringsordningen m.v. ved ydelsen af indekslån vil blive drøftet nærmere med landbrugets organisationer og gjort til genstand for politiske forhandlinger i landbrugssammenhæng. Men det foreliggende lovforslag skulle skabe nogle anvendelige rammer for en stærkt påkrævet finansieringsreform for landbruget.

Tinning (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om uddannelsesaktiviteter for indvandrere.

(Beslutningsforslag nr. B 12).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Bollmann (CD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af fradrag for reparation, vedligeholdelse m.v. af ejer- og lejerboliger.

(Beslutningsforslag nr. B 13).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til ministeren for kulturelle anliggender:

Forespørgsel [om Danmarks Radios programmer] af Arne Melchior (CD) m.fl.

(Forespørgsel nr. F 4. Anmeldt 21/1 82).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene:**Formanden:**

Inden vi går i gang med spørgsmålene, vil jeg gerne, da det kun er anden gang, vi skal bruge den nye fremgangsmåde med at tale fra pladserne, understrege, at det fortsat er nødvendigt at markere over for formanden ved håndoprækning, hvis man ønsker ordet.

Samtidig bedes man trykke på knappen »Ønsker ordet« for at advisere teknikeren, som skal hjælpe os i sagen.

Derudover vil jeg gøre opmærksom på, at mikrofonen først er åben, når den grønne

lampe lyser, således at man først da kan tale fra pladsen. Jeg beder medlemmerne have tålmodighed og vente med at starte indlægget, indtil den grønne lampe lyser.

Jeg skal meddele, at det som nr. 1 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. 58) af Bilgrav-Nielsen (RV) til udenrigsministeren efter ønske fra spørgeren er udsat til næste spørgetid.

Vi går derefter til spørgsmålet, opført som nr. 2, der er stillet til udenrigsministeren af Holger Nielsen (SF).

Spørgsmålet vil blive besvaret af statsministeren.

Spm. nr. 76**2) Til udenrigsministeren af:****Holger Nielsen (SF):**

»Hvad er Danmarks nuværende stilling til militærstyret i Uruguay, og hvordan betragter regeringen i den forbindelse den internationale blåstempling af diktaturet, som nu sker gennem Uruguays deltagelse i den fredsbevarende styrke i Sinai, som Danmark har støttet andre EF-landes deltagelse i i EF-udenrigsministerens erklæring af 23. november 1981?«

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg må allerførst sige til spørgeren, at dette spørgsmål jo egentlig har været fremme på anden måde. Jeg vil i den forbindelse henvise til, at udenrigsministeren så sent som den 22. januar i år fremkom med en udtalelse. Denne udtalelse var givet på baggrund af, at udenrigsministeren havde modtaget repræsentanter for Uruguaykomiteen. I den forbindelse understregede udenrigsministeren, at regeringen klart tager afstand fra de omfattende og grove krænkelse af menneskerettighederne, der fortsat finder sted i Uruguay.

Danmark har også ved flere lejligheder både med vore EF-partnere og alene protesteret over for myndighederne i Uruguay, og senest har vor ambassadør i landet i december 1981 påtalt forholdene for de politiske fanger i landets fængsler.

Menneskerettighedskrænkelserne i Uruguay vil også blive behandlet på den forestående samling i FNs menneskerettighedskommission i Genève, og Danmark er, som det er bekendt, netop medlem af menneskerettighedskommissionen, og jeg kan forsikre folke-